

Budapest Környezetvédelmi Programja 2026–2031

Budapest Környezetvédelmi Programja (BKP) a főváros környezetvédelem iránti elköteleződésének stratégiai dokumentuma. Hat évre határozza meg a Fővárosi Önkormányzat középtávú környezetvédelmi céljait és feladatait, és hozzájárul ahhoz, hogy a budapesti fejlesztések környezeti szempontból is megalapozottak legyenek.

A környezetvédelmi program elkészítése jogszabályban előírt önkormányzati feladat: Budapest több mint 20 éve, hatéves tervezési ciklusokban készíti el programját. A jelenlegi BKP a 2021–2026 közötti időszakra szól, az új, 2026–2031 közötti BKP (BKP 2031) elfogadása biztosítja a környezetvédelmi stratégiai tervezés folytonosságát.

Az új program elkészítését azonban nemcsak a jelenlegi BKP időszakának lezárása indokolja. Az elmúlt években jelentősen változott a jogszabályi és szakpolitikai környezet: új Nemzeti Környezetvédelmi Program és vízgyűjtő-gazdálkodási terv született, szigorodtak az uniós környezetvédelmi és klímapolitikai előírások, változott a zöldinfrastruktúra, a hulladékgazdálkodás és a településtervezés szabályozása. Eközben Budapest saját stratégiai dokumentumai – többek között a Fővárosi Településterv, a SECAP és a Budapest Mobilitási Terv – is megújultak vagy felülvizsgálat alatt állnak.

Mindezek mellett Budapest környezeti kihívásai is változnak: egyes problémák erősödnek, miközben új kihívások jelennek meg. A BKP 2031 ezért a megváltozott körülményekhez igazítja Budapest környezetvédelmi céljait, és kijelöli a következő évek legfontosabb feladatait.

A BKP helye a stratégiai rendszerben

A BKP 2031 nem önállóan működő stratégia, hanem Budapest tágabb szakpolitikai és stratégiai rendszerének része. Céljai kapcsolódnak az Európai Unió és Magyarország környezet- és klímapolitikai céljaihoz, valamint Budapest saját fejlesztési, közlekedési, energetikai és klímastratégiáihoz.

Ez azért fontos, mert a környezet állapotát nem csak a közvetlenül környezetvédelmi intézkedések alakítják. A közlekedés, az energia, a várostervezés, a vízgazdálkodás, a zöldfelületek fejlesztése és a városüzemeltetés döntései egyaránt hatással vannak Budapest környezetére. Ennek megfelelően a BKP 2031 a környezeti szempontok integrálását tekinti alapelvnek, és azt kívánja biztosítani, hogy a fővárosi döntéshozatal minden lényeges területén érvényesüljenek a fenntarthatósági és környezetvédelmi célkitűzések.

1. ábra: A környezetvédelmi program elhelyezkedése az országos és fővárosi tervek rendszerében

A BKP jövőképe

ÉLHETŐ BUDAPEST

Budapest élhető és elérhető mindenkinek – egészséges lakókörnyezetet, tiszta levegőt, tiszta vizet, zöld közterületeket, élhető utcákat biztosít.

ELLENÁLLÓ BUDAPEST

Budapest felkészül a klímaváltozás kihívásaira – vizet megtart, árnyékot ad, véd a szélsőséges időjárási hatásokkal szemben.

ÖNÁLLÓ BUDAPEST

Budapest tudatos és önállóságra törekvő – takarékos és hatékony működésre, helyi megoldásokra, részvételre épít.

ÉLHETŐ: ami a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása érdekében egyidejűleg jelenti a természeti erőforrásokkal (talaj, víz, levegő) való takarékos és minél kisebb környezeti terhelését, szennyezését eredményező gazdálkodást.

ELLENÁLLÓ: azaz alkalmazkodik az éghajlatváltozás helyi hatásaihoz, a változó klimatikus viszonyok mellett is élhető és biztonságos lakó környezetet célozva, benne foglalva a természeti értékek, erőforrások és épített örökség védelmét és helyreállítását, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítását és a természeti értékek megfelelő minőségének és a védettségek szintjének megőrzését.

ÖNÁLLÓ: vagyis önállóságra törekvő, a fenntartható erőforrás-gazdálkodás megteremtését célozva, amely során az energiatakarékos és hatékony városműködésnek köszönhetően a fővárosiak növekvő jól-léte csökkenő szén-dioxid kibocsátás mellett valósul meg. Mindez nem csak a gazdaság zöldítését, hanem a város lakóinak környezeti szemléletformálását is szükségelteti a fenntartható fogyasztási szokások és környezettudatos gondolkodásmód elterjedése érdekében.

A jövőkép szerint Budapest fejlődésének alapja egy klímaváltozáshoz alkalmazkodó, zöldinfrastruktúrában gazdag városi környezet. Ennek része a levegő, a vizek és a talaj állapotának javítása, a zajterhelés csökkentése, a természeti és épített értékek védelme, valamint a biológiai sokféleség és a zöldfelületek növelése. A város energia- és anyagfelhasználásának csökkentésével, a megújuló energiaforrások használatával és a körforgásos gazdaság erősítésével egyszerre mérsékelhető a környezeti terhelés és növelhető Budapest alkalmazkodóképessége és erőforrás-önállósága.

A BKP 2031 a kompakt, „15 perces város” elveit is fontosnak tartja: Budapest fejlődésének elsősorban a meglévő beépített területek, különösen a barnamezős területek megújítására kell épülnie. A fenntartható város kialakításához pedig a helyi közösségek, civil szervezetek, vállalkozások, kerületek és a Fővárosi Önkormányzat együttműködésére is szükség van.

A BKP beavatkozási területei

A BKP 2031 három átfogó célkitűzése a környezeti elemekre, rendszerekre, illetve szektorokra irányuló 19 beavatkozási szakterületet tartalmaz, az alábbiak szerint.

I. ÉLHETŐ BUDAPEST
1. Levegőminőség javítása
2. Zajterhelés csökkentése
3. Egészséges ivóvíz biztosítása
4. Korszerű szennyvízelvezetés és -tisztítás
5. Talajok mennyiségi és minőségi védelme
6. Zöldinfrastruktúra fejlesztése
7. Településtisztaság javítása
8. Fenntartható látogatógazdaság és a turizmus környezeti terhelésének csökkentése
II. ELLENÁLLÓ BUDAPEST
1. Természet- és tájvédelem
2. Épített környezet védelme
3. Felszíni és felszín alatti vizek védelme
4. Fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás
5. Árvízvédelem
III. ÖNÁLLÓ BUDAPEST
1. Az épületállomány energiafüggetlenségének erősítése
2. Hulladékgazdálkodás fejlesztése a körforgásos gazdálkodásra való átállás érdekében
3. Fenntartható közlekedés
4. Fenntartható városi élelmiszerrendszerek kialakítása, a városi élelmezésbiztonság erősítése
5. Környezet-tudatosság, közösségi részvétel és partnerség erősítése
6. Fenntartható vállalatirányítás

I. ÉLHETŐ BUDAPEST

1. Levegőminőség javítása

Budapest levegőminőségének egyik legjelentősebb problémája továbbra is a szálló por, különösen a PM_{2,5} koncentrációja. Ezért kiemelt cél a kritikus szennyezőanyagokhoz (PM_{2,5}, PM₁₀, NO₂, O₃) kötődő határérték-túllépések számának csökkentése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A fővárosi szmogriadó-rendelet és a szmogriadó esetén szükséges intézkedések felülvizsgálata.
- Az új levegőminőség-előrejelző rendszer által támogatott tervek és intézkedések számának növelése.
- A szilárd tüzeléssel fűtött lakások arányának csökkentése.
- A kedvezőbb környezetvédelmi besorolású gépjárművek arányának növelése.
- Az alacsony- és kibocsátásmentes zónák (LEZ/ZEZ) területének növelése.

2. Zajterhelés csökkentése

Budapest egyik jelentős környezeti problémája a zajterhelés: a lakosság számottevő része továbbra is a megengedett határértéket meghaladó zajnak van kitéve, elsősorban a közúti közlekedés miatt. A légi közlekedés, valamint egyes szabadidős és kulturális rendezvények is hozzájárulnak a zajterheléshez.

A BKP 2031 a zajterhelés csökkentését rendszeres zajtérképezéssel, zajcsökkentési intézkedésekkel, forgalomcsillapítással és sebességcsökkentett övezetek bővítésével támogatja. Kiemelt figyelmet kap a repülőtéri forgalom és a közterületi rendezvények zajhatásának kezelése is.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A zajcsökkentési intézkedési terv elkészítése és jóváhagyása.
- Budapest légterét érintő le- és felszállási műveletek számának csökkentése.
- Sebességcsökkentett (≤ 30 km/h) övezetek területének és forgalomcsillapított útszakaszok hosszának növelése.
- A közterületi rendezvények zajterhelésével összefüggő lakossági bejelentések számának csökkentése.

3. Egészséges ivóvíz biztosítása

Budapest kiváló minőségű, dunai parti szűrésű ivóvízbázissal rendelkezik, amely a főváros és több környező település ellátását is biztosítja. A következő évek fő feladata az ivóvízellátás hosszú távú biztonságának megőrzése és a hálózat korszerűsítése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Az előregedett ivóvízhálózat, különösen az azbesztcement csőhálózat rekonstrukciója.
- A vízbázisok védelme és a klímaváltozásból fakadó kockázatok kezelése.
- Az épületeken belüli ólomcsövek cseréjének ösztönzése.
- A vízveszteségek mérséklése és az ivóvízellátás üzembiztonságának növelése.

4. Korszerű szennyvízelvezetés és -tisztítás

Budapest célja a szennyvízelvezetés és -tisztítás biztonságának növelése, a teljes körű csatornázottság elérése és a szennyvíztisztítás korszerűsítése.

- Az üzembiztonsági szempontból kockázatos csatornahálózati szakaszok hosszának csökkentése.
- Az EU irányelv szerinti IV. tisztítási fokozat kiépítését megalapozó előzetes megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése.
- A hasznosított szennyvíziszap arányának növelése.

5. Talajok mennyiségi és minőségi védelme

Budapesten több ezer hektárnyi területet érint feltételezett talajszennyezés, ami a barnamezős területek újrahasznosítását is akadályozhatja. Kiemelt feladat ezért a szennyezett területek feltárása és kármentesítése, valamint a talajok állapotának jobb megismerése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A potenciálisan talajszennyezett területek méretének csökkentése.
- A kármentesítési eljárások számának és a kármentesített területek nagyságának növelése.
- A talajállapot-felméréssel érintett fővárosi területek nagyságának növelése.
- A Cséry-telep és Rákosrendező rehabilitációjának előkészítése.

6. Zöldinfrastruktúra fejlesztése

A megfelelő mennyiségű és minőségű zöldfelület alapvető a klímaváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, az egészséges környezethez és az élhető közterekhez. Kiemelt cél a zöldfelületek bővítése és minőségének javítása, különösen a hőszigetelés mérséklése és a csapadékvíz helyben tartása érdekében.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Az egy főre jutó zöldterületi ellátottság növelése, 2034-re 7 m²/fő elérése.
- Az alternatív gyepgazdálkodásba vont városi zöldfelületek növelése.

- A szivacs város-megoldásokkal kialakított vagy átalakított közterületi zöldfelületek bővítése.
- A közterületi fák számának és egészségi állapotának javítása.
- A parkokkal való lakossági elégedettség növelése.

7. Településtisztaság javítása

Budapest célja a közterületek tisztaságának javítása, az illegális hulladéklerakás visszaszorítása és a köztisztasági szolgáltatások színvonalának emelése. Kiemelt szempont a tisztább, rendezettebb és a lakosság számára jobban használható közterületek kialakítása.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Egységes fővárosi köztisztasági standard meghatározása.
- A korszerű közterületi hulladékgyűjtő edények arányának növelése.
- A patkányészleléssel kapcsolatos, igazolt lakossági bejelentések számának csökkentése.
- A lomhulladék közszolgáltatás keretében történő begyűjtésének hatékonyabbá tétele.
- Az önkormányzati üzemeltetésű, korszerű illemhelyek számának növelése.
- A lakosság köztisztasággal kapcsolatos elégedettségének javítása.

8. Fenntartható látogatógazdaság és a turizmus környezeti terhelésének csökkentése

A turizmus fejlődésének összhangban kell maradnia Budapest élhetőségi és környezetvédelmi céljaival. Kiemelt feladat a turizmus közlekedési és közterületi terhelésének kezelése, valamint a fenntarthatóbb turisztikai működés ösztönzése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Turizmus stratégia kidolgozása és elfogadása.
- A turistabuszok közlekedésére vonatkozó fővárosi szabályozás felülvizsgálata.
- A környezeti követelményeknek megfelelő kikötőhelyek számának növelése.
- Zöld minősítéssel bíró turisztikai szolgáltatók számának növelése.
- A turizmus környezeti hatásaival kapcsolatos lakossági elégedettség javítása.

II. ELLENÁLLÓ BUDAPEST

1. Természet- és tájvédelem

Budapest közigazgatási területén jelentős természeti értékek és védett élőhelyek találhatók, amelyek megőrzése a város ellenállóképességéhez is hozzájárul. Kiemelt cél a biológiai sokféleség védelme, élőhely-rehabilitációs program támogatása, a természetközeli területek állapotának javítása és az ökológiai kapcsolatok erősítése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Fővárosi biodiverzitási stratégia elkészítése és elfogadása.
- A védetté nyilvánított területek nagyságának növelése.
- Az invazív növényfajok visszaszorítása a védett természeti területeken.
- A természetközeli erdőgazdálkodással érintett erdőterületek arányának növelése.
- Új erdőterületek kialakítása.
- A kisvízfolyások revitalizációja, 2035-ig összesen 10 km hosszan.

2. Épített környezet védelme

Budapest történeti városszerkezete, építészeti öröksége és közterei egyszerre képviselnek kulturális értéket és fontos városi infrastruktúrát. Kiemelt cél ezek megőrzése mellett a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, többek között energiahatékony épületfelújításokkal, árnyékolással, zöldfelületekkel és egészségesebb utcák kialakításával.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A budapesti műemlékek és fővárosi helyi védett épületek számának növelése.
- A megújított műemlékek és fővárosi védelem alatt álló építmények számának növelése.
- A budapesti klímareziliens és klímaadaptív épületfelújítási programokban támogatott lakások számának növelése.
- Az Egészséges Utcák módszertana szerint, komplex szemléletben megújított utcák és utcaszakaszok hosszának, illetve az érintett közterületek összterületének növelése.
- A barnamezős és alulhasznosított területek nagyságának csökkentése.

3. Felszíni és felszín alatti vizek védelme

Budapest környezeti biztonsága szorosan összefügg a Duna, a fővárosi vízfolyások és a felszín alatti vizek állapotával. A víz a klímaalkalmazkodásban is kulcsszerepet játszik, ezért a vízvédelmi intézkedések szorosan kapcsolódnak a csapadékvíz-gazdálkodáshoz és a természetvédelmi beavatkozásokhoz. Kiemelt feladat a vizek jó ökológiai és kémiai állapotának megőrzése, a szennyezések megelőzése és a vízbázisok védelme.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Az üzemelő talajvízszint-észlelő monitoringkutak számának növelése.
- A szennyező források feltárása és számuk csökkentése.
- Természetközeli vízparti megoldások alkalmazása és a kapcsolódó élőhelyek helyreállítása.

4. Fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás

A klímaváltozás következtében egyre gyakoribbá válnak a rövid idő alatt lehulló, nagy intenzitású csapadékok, miközben növekszik az aszályos időszakok hossza is. A BKP 2031 ezért a csapadékvizet nem problémaként, hanem erőforrásként kezeli, és a hagyományos vízelvezetés helyett annak helyben tartását és hasznosítását ösztönzi.

Az esőkertek, záportározók, vízáteresztő burkolatok, zöldtetők és más természetalapú megoldások egyszerre csökkenthetik a hirtelen lefolyást, támogathatják a talajvíz utánpótlását és javíthatják a városi zöldfelületek vízellátását.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A bejelentett elöntéssel érintett helyszínek számának csökkentése.
- Az FCSM Zrt. által üzemeltetett, valamint a magáningatlanokon előírt záportározók összkapacitásának növelése.
- A közterületen kialakított esőkertek számának és kiterjedésének növelése.
- A FŐKERT által kezelt területeken talajvízkutas öntözőhálózatok kialakításának bővítése, 2035-re 20 000 m² elérésével.

5. Árvízvédelem

Budapest árvízvédelmi rendszerének a jövőben is megfelelő biztonságot kell nyújtania a lakosság és a városi infrastruktúra számára. A változó árvízi kockázatok és a mértékadó árvízszint (MÁSZ) változása miatt kiemelt feladat a védművek fejlesztése, a kritikus szakaszok megerősítése és a monitoring korszerűsítése.

A természetalapú megoldások, az árterek működésének figyelembevétele és a vízmegtartási intézkedések szintén hozzájárulhatnak az árvízi biztonság növeléséhez.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A MÁSZ + 1,3 m biztonsági szintnek megfelelő árvízvédelmi védvonal hosszának növelése, 2031-re további 13 km-rel.
- A jogszabályi és műszaki előírásoknak nem megfelelő árvízvédelmi védvonal hosszának csökkentése.

III. ÖNÁLLÓ BUDAPEST

1. Az épületállomány energiafüggetlenségének erősítése

Budapest energiafelhasználásának és szén-dioxid-kibocsátásának jelentős része az épületállományhoz kapcsolódik. Az energiafüggetlenség és a klímasemlegesség felé vezető út legfontosabb elemei ezért az épületek energiaigényének csökkentése és a helyben termelt megújuló energia arányának növelése.

Az épületenergetikai korszerűsítések mellett fontos szerepet kap a távhőrendszer fejlesztése, a hulladékhő és a megújuló energiaforrások nagyobb arányú hasznosítása, valamint a napelemes és más decentralizált energiatermelési megoldások elterjesztése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- Az épületek energia-végfelhasználásához kapcsolódó CO₂-kibocsátás legalább 40%-os csökkentése 2030-ig a 2015-ös szinthez képest.
- Az energetikai fejlesztések eredményeként legalább egy kategóriával javuló energetikai besorolású önkormányzati és közszolgáltatói épületek számának és arányának növelése.
- A megújuló energia távhőhálózaton belüli részarányának növelése és az értékesített hőenergiára jutó CO₂-kibocsátás csökkentése.
- A napelemes energiatermelők beépített teljesítményének növelése, 2030-ra 1500 MW elérésével.
- A pozitív energiamérlegű városrészi pilotok területének növelése.
- A közvilágítás fejlesztésének köszönhető energiamegtakarítás és CO₂-kibocsátás-csökkentés növelése.

2. Hulladékgazdálkodás fejlesztése a körforgásos gazdálkodásra való átállás érdekében

A hulladékgazdálkodásban nemcsak a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése, hanem az anyagok minél nagyobb arányú visszaforgatása is fontos. A BKP 2031 ezért az újrahasználatot, a javítást, az újrafeldolgozást és a szelektív gyűjtés fejlesztését ösztönzi.

Kiemelt feladat a hulladékudvarok és az újrahasználati lehetőségek bővítése, a biohulladék külön gyűjtésének és komposztálásának erősítése, valamint az illegális hulladéklerakás visszaszorítása. A program emellett a lakosság szemléletformálását és a MOHU rendszeréhez kapcsolódó fejlesztéseket is támogatja.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A Budapesten keletkező települési hulladék egy főre jutó éves mennyiségének csökkentése.

- A települési szilárd hulladék anyagában történő hasznosítási arányának 30%-ra növelése 2031-re.
- A hulladékudvarok számának és az ott gyűjtött hulladék mennyiségének növelése.
- A komposztált biohulladék mennyiségének növelése.
- Az újrahasználati pontok számának, valamint a leadott és értékesített tárgyak számának növelése.
- A Szereld Magad Műhelyek és a megjavított tárgyak számának növelése.
- A közszolgáltatás keretében gyűjtött szelektív hulladék arányának növelése.

3. Fenntartható közlekedés

Budapest közlekedése jelentős hatással van a levegőminőségre, a zajterhelésre, a klímaváltozásra és a városi életminőségre. A fenntartható közlekedéshez ezért nemcsak a közlekedés technológiai zöldítésére, hanem a közlekedési szokások átalakítására és a fenntartható közlekedési módok vonzóbbá tételére is szükség van.

A BKP 2031 kiemelten kezeli a gyalogos-, kerékpáros- és közösségi közlekedés fejlesztését, többek között a kerékpáros infrastruktúra bővítésével, a közösségi közlekedés versenyképességének javításával, a forgalomcsillapítással és a közterületek aktív közlekedési módok javára történő újraosztásával. Emellett támogatja az elektromobilitást és a városi áruszállítás környezeti terhelésének csökkentését célzó citylogisztikai fejlesztéseket.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A nem motorizált és a közösségi közlekedés részarányának növelése a budapesti utazásokon belül, utaskilométer- és utazásszám-alapon is.
- A kerékpárral megtett utazások számának és hosszának növelése.
- Az önálló kerékpáros főhálózat hosszának növelése.
- Az 1-es és 2-es szolgáltatási komfortszintű kerékpáros főhálózat arányának növelése.
- A közösségi kerékpáros rendszerekben elérhető kerékpárok számának és a megtett utazások hosszának növelése.
- A korszerű, akadálymentes járművekkel nyújtott közösségi közlekedési szolgáltatások arányának növelése.
- A teljesen akadálymentes megállók arányának 31%-ra növelése 2031-ig.
- A Budapesten regisztrált tisztán elektromos személy- és tehergépjárművek arányának 10%-ra növelése 2031-ig.
- A citylogisztikai rakodóhelyek koncentrációjának növelése.

4. Fenntartható városi élelmiszerrendszerek kialakítása, a városi élelmezésbiztonság erősítése

Budapest élelmiszer-ellátásának ellenállóképességét a helyi termelés, a rövidebb ellátási láncok és a fenntarthatóbb fogyasztási szokások mind segíthetik. Kiemelt kihívás az élelmiszer-rendszer környezeti terhelésének és az élelmiszer-pazarlásnak a csökkentése, valamint a városi termőterületek és helyi élelmiszer-termelés megőrzése.

A helyi élelmiszer-rendszerek az ellátásbiztonság mellett a helyi gazdaságot és a közösségek megerősítését is támogathatják. A közösségi kertek emellett közösségépítő és szemléletformáló szerepet tölthetnek be.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A Főváros Fenntartható Élelmezésügyi Stratégiájának elkészítése.
- Budapest termőterületeinek megőrzése, nagyságuk csökkenésének megakadályozása.
- A közösségi kertek számának növelése.
- Az egy főre jutó élelmiszer-pazarlás csökkentése.
- A közétkeztetésben megmentett ételadagok számának növelése.

5. Környezet-tudatosság, közösségi részvétel és partnerség erősítése

A környezetvédelmi célok eléréséhez nem elegendők önmagukban a műszaki és szabályozási eszközök: a város fenntartható működéséhez a lakosság, az intézmények, a civil szervezetek és a vállalkozások együttműködésére is szükség van. Kiemelt feladat ezért a környezettudatosság erősítése, a lakosság bevonása és a helyi partnerségek bővítése. Fontos cél, hogy a budapestiek könnyebben hozzáférjenek a környezetük állapotával és az önkormányzati döntéshozatallal kapcsolatos információkhoz.

A program támogat szemléletformáló kampányokat, oktatási programokat, részvételi folyamatokat és önkéntes környezetvédelmi kezdeményezéseket.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A szemléletformáló és tájékoztató kampányokra fordított összeg növelése.
- A zöld- és környezetvédelmi célú fővárosi pályázati keretösszeg növelése.
- A lakossági workshopokkal vagy közösségi tervezéssel megvalósuló közterületi és zöldinfrastruktúra-fejlesztési projektek számának növelése, 2035-re 100 projekt elérésével.
- A 100 Klímasemleges és Okos Város Küldetés együttműködési keretrendszeréhez csatlakozott szervezetek és a megvalósuló projektek számának növelése.

6. Fenntartható vállalatirányítás

Budapest iparszerkezete az elmúlt évtizedekben jelentősen átalakult, ugyanakkor továbbra is működnek a városban környezetvédelmi és iparbiztonsági szempontból jelentős üzemek. A városfejlesztésnek ezért törekednie kell a környezeti és katasztrófavédelmi kockázatok mérséklésére, miközben támogatja a kisebb környezeti terheléssel járó gazdasági tevékenységeket.

A Fővárosi Önkormányzat saját intézményeiben és gazdasági társaságaiban is erősíteni kívánja az energiahatékonyságot, a környezetirányítási rendszerek alkalmazását, a fenntarthatósági jelentéstételt és a zöld közbeszerzést. Hosszú távú cél a magas hozzáadott értékű, alacsony környezeti terhelésű gazdasági tevékenységek ösztönzése, valamint a jelentős környezeti vagy erőforrás-igényű beruházásokból eredő kockázatok csökkentése.

Az intézkedés legfontosabb céljai:

- A településrendezési eszközökkel preferált, alacsony kockázatú ipari területek arányának növelése a teljes ipari területen belül.
- A környezetre jelentős hatást gyakorló (IPPC) üzemek és a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek számának csökkentése.
- A Budapesten működő EMAS-hitelesített szervezetek számának növelése.
- A fenntarthatósági jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó fővárosi közszolgáltató társaságok határidőben történő jelentéstételének biztosítása, valamint az önkéntes fenntarthatósági jelentéstétel ösztönzése.
- A fenntarthatósági stratégiákban meghatározott környezet- és klímavédelmi célok teljesülési arányának növelése.

Finanszírozás, végrehajtás, és nyomon követés

A BKP 2031 intézkedéseinek megvalósítása többféle finanszírozási forrás összehangolt felhasználását igényli:

- európai uniós támogatások;
- központi költségvetési források;
- fővárosi önkormányzati és közszolgáltatói saját források;
- egyes területeken magánpiaci, partneri vagy egyéb külső finanszírozási lehetőségek.

A környezetvédelmi intézkedések jelentős része nem önálló beruházásként jelenik meg, hanem például közlekedési, vízgazdálkodási, energetikai vagy városüzemeltetési fejlesztések részeként. A források felhasználásánál kiemelt szempont a kötelező közszolgáltatások biztonságos működtetése, valamint az egészségügyi és környezeti szempontból jelentős, a

klímaváltozáshoz való alkalmazkodást segítő és hosszú távon költségmegtakarítást eredményező fejlesztések megvalósítása. A végrehajtás ütemét részben a rendelkezésre álló külső források, különösen az európai uniós finanszírozás befolyásolhatja.

A BKP 2031 megvalósítása nemcsak a Fővárosi Önkormányzat hivatali szervezetének feladata. A program számos intézkedése a fővárosi közszolgáltató és vagyonkezelő társaságok mindennapi működésén, fejlesztésein és beruházásain keresztül valósul meg. A környezetvédelmi célok eléréséhez ezért a társaságok környezeti teljesítményének javítása, az energiahatékony és klímabarát megoldások alkalmazása, valamint a működés átláthatóbb nyomon követése is hozzájárul.

A legfontosabb végrehajtó szereplők:

- BKM: városüzemeltetés, köztisztaság, zöldfelület-gazdálkodás, távhő
- Fővárosi Vízművek: ivóvízellátás, vízbázisvédelem
- FCSM: szennyvízelvezetés és -tisztítás
- BKK: fenntartható mobilitás és közlekedésszervezés
- BKV: közösségi közlekedés üzemeltetése
- Budapest Közút: közúthálózat, forgalomcsillapítás
- BFVK: fővárosi vagyonkezelés és fejlesztések
- BGYH: fenntartható turizmus és vízkincs-védelem
- MOHU-val való együttműködés: a hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése

A BKP 2031 megvalósulását évente nyomon követi a Budapest Környezeti Állapotértékelése (BKÁÉ) dokumentum BKP monitoring fejezete. Az indikátorok segítségével értékelhető a kitűzött célok teljesülése, valamint a budapesti környezeti állapot változása. A monitoring eredményei szükség esetén visszacsatolást adnak a program végrehajtásához és a fejlesztési döntésekhez. A BKP így nem egyszeri dokumentum, hanem a város környezetvédelmi tervezését és működését folyamatosan támogató stratégiai eszköz. Az éves eredményekről a Fővárosi Közgyűlés, a szakmai szervezetek és a nyilvánosság is tájékoztatást kap. Ez hozzájárul az átláthatósághoz, az elszámoltathatósághoz és a társadalmi kontroll erősítéséhez.

A BKP 2031 elkészítésének további lépései

A BKP 2031 jelenleg egy tervezet, amely a társadalmi és szakmai egyeztetés során beérkező észrevételek alapján még változhat. A Fővárosi Önkormányzat célja, hogy a program véglegesítése előtt a szakmai, civil, intézményi és lakossági szereplők véleménye is megjelenjen a dokumentumban.

- Társadalmi és szakmai egyeztetés: a tervezet széleskörű véleményezése szakmai, civil és intézményi szereplők bevonásával (2026. okt.-nov.)
- Hatósági egyeztetések: a szükséges hatósági vélemények és észrevételek bekérése és feldolgozása. (2026. szept.-nov.)

- Véglegesítés: a beérkezett észrevételek alapján a BKP 2031 tervezetének felülvizsgálata és véglegesítése. (2026. nov.)
- Döntéshozatal: a végleges program Fővárosi Közgyűlés elé terjesztése és elfogadása, tervezetten 2026 decemberében.